

Geçen sene sezon değerlendirmesi yapmak üzere yazının başına oturduğumda, “Sayısına yetişemeyeceğimiz kadar genç tiyatrocu sanki bir yere kapatılmışlar da bir anda saliverilmişler gibi ortaya çıktılar. Ve yorulmak bilmez bir tempoyla üretmeye başladılar” demiştim. Şimdi, bu ifadenin üzerinden bir sene geçmişken, “Genç tiyatrocular çoğalmakla kalmadı, daha da fazla üretmeye, Türkiye sahneleri için cesur diyebileceğimiz yenilikleri denemeye devam ettiler” demek yanlış olmayacaktır.

Öyle ki biz tiyatro severler, 2012 boyunca yeni toplulukları, oyunları, daha önce denenmemiş sahneleme biçimlerini görmeye yetişmekte zorlandık. Beş, on yıl öncesinin “Yerli oyun yazarı çıkmıyor; zaten tiyatro da ‘ölü’ bir sanat” türü sızlanmaları çoktandır demode! En son ne zaman oyun izlediğini bile anımsamayan bir dolu insan, çarpıcı oyunları yakalamak için pür dikkat kesilir oldu. Böyle bir ortamda tek bir oyunu öne çıkarmak ne kadar doğru olur bilemesem de İngiliz ‘in-your-face’ (Türkçe mealiyle ‘suratına tiyatro’) örneklerini mükemmel yakın bir rejjiyle karşımıza getiren DOT’un, Berkun Oya imzalı enfes tekstleriyle Krek’in, sarsıcı, yerli politik metinler sahneye Bulu Tiyatro’nun, Kürtçe tiyatro yapan DesTAR Theatre’in, yıllardır istikrarlı bir şekilde durmaksızın oyun üreten Altıdan Sonra Tiyatro’nun, çok genç olup da hayal kırıklığına uğratmayan Ekip’in adını anmak isterim.

Senenin bir diğer teatral güzelliği de Uluslararası İstanbul Tiyatro Festivali’ydi şüphesiz. Her ne kadar yurtdışından gelen prodüksiyonların sayısı beşle sınırlı kalsa da Almanya’dan Schaubühne Berlin’in ‘Hamlet’ini ve İngiltere’den Young Vic Theatre Company’nin ‘Kafka’nın Maymunu’nu İstanbul’da izleme zevkine eriştik. Festival yönetimi de genç tiyatroya ayırmıştı programın önemli bir kısmını, ‘Yeni Dalgı’ adıyla.

Öte yandan hepimizin malumu olduğu üzere tiyatro 2012 baharında, fitilini İskender Pala’nın ‘müstehcen oyun’ yazısıyla yakıtı ve ‘muhafazakar sanat’ söylemiyle kol kola yürüyecek şekilde memleket gündemine oturdu. İstanbul Şehir Tiyatroları yapımları ‘Günlük Müstehcen Sırlar’ ve ‘Rosenbergler Ölmemeli’ oyunları ekseninde yürüyen tartışmalar, başbakanın “Şehir ve devlet tiyatrolarının özelleştirileceği” açıklamasıyla kucağımıza saatli bomba gibi düşüverdi. Şehir ve devlet tiyatrosu sanatçıları meydanları “Korkuya karşı özgür tiyatro” sloganlarıyla doldurdu, “En son ne zaman bir oyuna gittiniz?” desek verecekleri yanıtı kendilerinin de bilemeyeceğini tahmin ettiğim bolca isim, TV’lerin tartışma programlarında uzun uzun konuştu. Her tartışma gibi bu da bir yere gitmiş değil henüz ama 2012 tiyatrocuların diken üstünde hissettiği bir yıl olarak geçecek, kültür sanat tarihimize...

Dileyelim ki 2013’te de gencecik yerli oyun yazarları daha çok düşünüp, bize dair meseleleri yazmaktan bıkmadan, yönetmenler denemekten korkmadan devam etsinler yeni sahneleme biçimlerine, İstanbul’da arka arkaya küçük salonlar açan topluluklar yılmasın imkansızlıklardan. Ve tabii o salonlar hiç boş kalmayın. Kendimizle, ülkemizle tiyatro yaparak, izleyerek, düşünerek hesaplaşmaktan hiç vazgeçmeyelim...



# TİYATRO NE ZAMANDIR BU KADAR REVAÇTA OLMAMIŞTI!

Bahar ÇUHADAR

Radikal Gazetesi köşe yazarı